Szczepionka

Szczepionka przeciw odrze należy do szczepionek żywych (zawiera wirusy osłabione, niezdolne do wywołania choroby). Występuje w postaci połączonej jako szczepionka przeciw odrze, śwince i różyczce (szczepionka MMR). Nie zawiera adiuwantów. Szczepienie przeciw odrze należy do szczepień obowiązkowych (bezpłatnych) podawanych w 13-15 mies. życia oraz 6 roku życia. Skuteczność szczepienia po 2 dawkach szczepionki wynosi 98-99%, a odporność utrzymuje się do końca życia.

Bezpieczeństwo

Szczepionka MMR jest bezpieczna. Po jej podaniu mogą wystąpić niepożądane odczyny poszczepienne (NOP), tj. ból w miejscu podania, zaczerwienienie lub obrzęk. Ogólne odczyny poszczepienne zależą od wieku szczepionej osoby. U dzieci może pojawić się łagodne powiększenie węzłów chłonnych, podwyższona temperatura i przelotna wysypka. U dorosłych mogą dodatkowo wystąpić bóle stawów. Ciężkie NOP (anafilakcja, łagodne zapalenie mózgu) występują bardzo rzadko i zwykle ustępują bez trwałych następstw. Szczepionka zawiera żywe, atenuowane wirusy, które po szczepieniu nie przenoszą się na inne osoby z otoczenia osoby zaszczepionej.

Jakie są przeciwwskazania do szczepienia?

Przeciwwskazania do stosowania szczepionki MMR to przede wszystkim: reakcja anafilaktyczna, która wystąpiła po wcześniejszym szczepieniu, choroba przebiegająca z wysoką gorączką, uczulenie na składnik szczepionki, zaburzenia odporności (przyjmowanie leków zmniejszających aktywność układu odpornościowego oraz choroby krwi i nowotwory), a także ciąża.

PAMIĘTAJ, ŻE:

Odry nie należy lekceważyć ponieważ powikłania z nią związane mogą być bardzo groźne;

Wirus odry przestaje się rozprzestrzeniać w populacji dopiero, gdy zaszczepionych jest przynajmniej 95% osób;

Na odrę chorują głównie osoby niezaszczepione lub zaszczepione tylko jedną dawką szczepionki;

Badania wykluczają związek szczepionki przeciw odrze z występowaniem autyzmu;

Zwiększenie liczby zachorowań na odrę związane jest z coraz większą liczbą rodziców, którzy odmawiają szczepienia dzieci, pomimo bezsprzecznych dowodów naukowych potwierdzających bezpieczeństwo i skuteczność szczepień przeciw odrze.

Projekt realizowany przy dofinansowaniu ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009-2014 oraz budżetu państwa

szczepienia info

Szczepionka przeciw odrze

szczepienia.pzh.gov.pl

Odra

Odra jest ciężką wirusową chorobą zakaźną wieku dziecięcego, która łatwo się rozprzestrzenia wśród nieuodpornionych osób w każdym wieku i może powodować epidemie.

Źródłem zakażenia jest chory lub zakażony człowiek. Zakażenie szerzy się drogą kropelkową. Prawie każda nieuodporniona osoba zachoruje po kontakcie z chorym. W związku z tym, przed wprowadzeniem powszechnych szczepień w 1975 roku, w dzieciństwie chorowały prawie wszystkie osoby.

Objawy i przebieg odry

Objawy występują po 10-12 dniach od zakażenia. Na 2–4 dni przed pojawieniem się charakterystycznej gruboplamisto-grudkowej, czerwonej wysypki występuje gorączka, złe samopoczucie, zapalenie spojówek, katar, kaszel. Temperatura wzrasta do 39-41°C. W jamie ustnej pojawiają się białe wykwity otoczone zaczerwienieniem (plamki Koplika), a następnie czerwona wysypka stopniowo zlewa się i obejmuje całą głowę i ciało, utrzymując się od 4 do 7 dni. Jeśli odra przebiega bez powikłań, w ciągu 2-5 dni od wystąpienia wysypki następuje okres zdrowienia.

Powikłania

U jednego na pięciu chorych dochodzi do rozwoju powikłań. Są one szczególnie częste wśród dzieci do 5 lat i dorosłych powyżej 20 lat. Najczęściej dochodzi do zapalenia ucha środkowego, które prowadzi do utraty słuchu (7-9% dzieci), biegunki (8% chorych), zapalenia płuc (1-6% chorych), zapalenia wątroby lub ostrego zapalenia mózgu mogącego prowadzić do obrzęku mózgu (1 na 1000-2000 chorych). Odra jest najbardziej niebezpieczna dla dzieci do 5 lat oraz osób z zaburzeniami układu odporności. Co czwarta chora osoba wymaga hospitalizacji. Jeden na 1000 chorych umiera z powodu choroby.

PAMIĘTAJ, ŻE:

Odra jest bardzo zaraźliwą chorobą – jedna chora osoba może zakazić 18 osób z najbliższego otoczenia;

Nawet mała grupa osób niezaszczepionych może ułatwić szerzenie zakażenia i wystąpienia groźnych powikłań

Ile zachorowań na odrę występuje w Polsce i w Europie?

Na wykresie przedstawiono wpływ powszechnych szczepień przeciw odrze na liczbę zachorowań w Polsce, w latach 1955 – 2018.

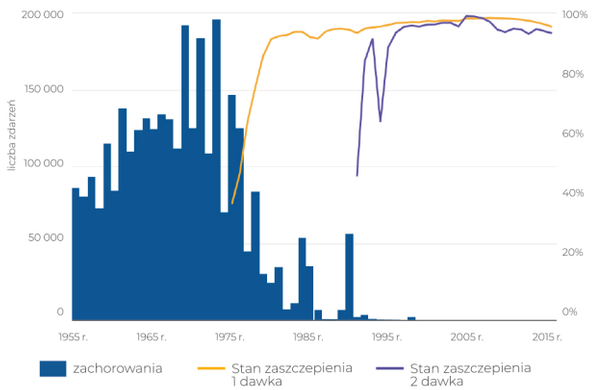

Źródło danych: biuletyny roczne „Choroby zakaźne i zatrucia w Polsce" oraz „Szczepienia ochronne w Polsce" (wyd. NIZP-PZH, GIS)

Zachorowania na odrę były powszechne przed wprowadzeniem obowiązkowych szczepień. Epidemie występowały co 2–3 lata. W Polsce przed wprowadzeniem szczepień przeciw odrze (lata 1965-1974) chorowało od 70 do 200 tysięcy dzieci rocznie, z czego 200-300 umierało, a tysiące miało ciężkie powikłania wymagające długotrwałej hospitalizacji. Od 2016 roku w Europie, obserwujemy niepokojący wzrost liczby zachorowań na odrę, w tym również zgony. W 2018 roku w Regionie Europejskim WHO odnotowano ponad 82 tys. zachorowań (najwięcej na Ukrainie), o 30% więcej w porównaniu do 2017 roku. W Polsce od 2018 roku również obserwujemy wzrost zachorowań na odrę. Odnotowano 339 zachorowań, ponad 5-krotnie więcej w porównaniu do 2017 roku. Obserwujemy spadek odsetka zaszczepionych po dwóch dawkach szczepienia obowiązkowego MMR (od ponad 98% w 2007 roku do 92,4% w 2018 roku), co może w dłuższej skali doprowadzić do epidemicznego wzrostu zachorowań w Polsce.